

Domače NOVICE

Leto III.
Štev. 6

Izdaja OBČINSKI ODBOR SZDL LENART
Lenart, 21. marca 1962

VESTI

IMENOVANJE OSNOVNE SOLE
LENART V HOSPITACIJSKO
EKSPERIMENTALNO SOLO

Svet za šolstvo, kulturo in prosveto ObLO Lenart je na zadnji seji sklenil, da se osnovna šola Lenart preimenuje v hospitacijsko eksperimentalno šolo, ki bo delovala za območje občine Lenart. Do ustanovitve te šole je prišlo na predlog Zavoda za prosvetno pedagoško službo v Mariboru. Lenarska osnovna šola je že dosedaj opravljala hospitacijsko vlogo. Sedaj pa se bo njena dejavnost razširila na razglabljanje teoretičnih in praktičnih izkušenj šol. Eksperimentalna šola v Lenartu bo zlasti spremljala uvajanje novih učnih načrtov, učbenikov, novega načina ocenjevanja, testiranje učencev, skupinsko delo z učenci itd. Hospitacijsko eksperimentalna šola v Lenartu bo mnogo pripomogla k izboljšanju pouka na naših šolah.

SEJA ZADRUŽNEGA SVETA KZ
ZGORNJA ŠČAVNICA

Na seji združnega sveta KZ Zg. Ščavnica — Velka 4. marca so člani poslušali poročilo o delu upravnega odbora v letu 1962 in poslovno poročilo. Iz poročila in razprave je razvidno, da je dobro gospodarila, vendar je premalo skrbi posvečala kmetijstvu. Razpravljali so tudi o določitvi sadjarskih in živinorejskih okolišev in o obnovi vinogradov v Krembergu. Ob tej priliki so tudi govorili o priključitvi površin ekonomske enote Trate iz mariborskega Agrokombinata k zadrugi Zg. Ščavnica za kar so dani ekonomski pogoji. Na seji so tudi izvolili novi upravni odbor zadruge.

PRVA SEJA OBČINSKE TURISTIČNE ZVEZE

Na prvi seji občinske turistične zveze Lenart, ki je prva zveza v občinskem merilu v mariborskem okraju in se bo z reorganizacijo turističnih zvez verjetno razformirala v sedanjem sestavu, so razpravljali o nekaterih konkretnih vprašanjih s področja turizma, ki jih je nakazal zadnji občinski plenum SZDL. Navzoči predstavniki okrajne turistične zveze so poudarili potrebo po načrtnem razvoju turizma in s ceninimi sredstvi. Izrazili so tudi pripravljenost okrajne turistične zveze pri finansiranju raziskovalnih del žerjavske slatine, nahajališča soli v Žerjavcih in pri ureditvi ribnikov pri Hrastovcu.

RAZPUŠČENA OBČINSKA
GODBA NA PIHALA

Svet za šolstvo, kulturo in prosveto ObLO Lenart je sklenil, da se razpusti občinska godba na pihala, ki je delovala v sklopu glasbene šole Lenart. Do tega sklepa je člani sveta privedlo dejstvo, da se godbeniki niso redno udeleževali vaj, da so zahtevali honorarje za nastope, kakor tudi, ker občina nima dovolj sredstev, da bi jih vlagala za vzgojo tega kadra. Dosedaj se je namreč dogajalo, da so se godbeniki naučili igranja v šoli, potem pa so igrali na domačih zabavah. Za javne prireditve pa so se premalo zanimali.

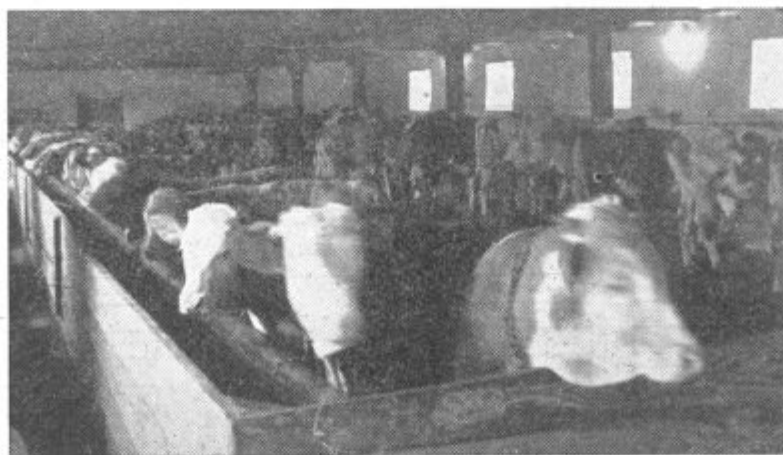
V zadrugi Lenart lani 879 milijonov celotnega doh.

V lenarški kmetijski zadrugi so lani ustvarili 879 milijonov din celotnega dohodka. K takemu dohodku so zlasti prispevale nekatere dejavnosti, med njimi naj omenimo obrat »Mesnine« v Voličini, kjer so proizvodni plan presegli za 14 odstotkov. Dobro se je obnesel tudi odkup, medtem ko ekonomska enota kmetijstvo deloma zaradi objektivnih razlogov deloma pa zaradi subjektivnih ni dosegla predvidenega plana, oziroma je ustvarila 3 milijone 600 tisoč din izgube. K izgubi v kmetijstvu je največ pripomogel obrat v Cerkvenjaku, kjer je bilo 3 milijone din izgube v sadjarstvu. Na izgubo so zlasti vplivale neugodne vremenske prilike. Čeprav so na tem obratu 8 let stari nasadi, še vedno ne dajajo toliko, kolikor so pričakovali. Računali so, da bo v teh nasadih 3,5 milijona din dohodka, medtem ko ga je bilo samo 400 tisoč din. V sadovnjak pa so vložili čez 2 milijona din sredstev. Na tako nizek dohodek v cerkvenjaških nasadih so poleg neugodnega vremena vplivali tudi rdeči pajek in peronospora. V lenarški zadrugi je zaenkrat nerentabilna tudi živina, zlasti zaradi majhnih kapacitet hlevov in slabe delovne organizacije. Računajo, da se bo z ureditvijo pitališča v Porčiču,

kjer naj bi bilo predvidoma 5000 glav živine, stanje mnogo izboljšalo, da bo v tem primeru tudi živinoreja rentabilna. Na rentabilnost živine mnogo vpliva tudi kislina krma in to, da imajo nekaj hlevov, ki so precej oddaljeni od vode in zato proizvodni stroški naraščajo.

V Jurovskem dolu so lani dosegli lepe uspehe v travništvu. Na vloženi milijon dinarjev so ustvarili kar 5 milijone din dohodka. Zaradi tega so tudi ustvarili milijon din dohodka, ki pa bi bil nekoliko nižji, če ne bi prodajali sena. V zadrugi se trudijo, da bi letos še bolj gospodarili. V tem pogledu bodo najprej sprejeli proizvodno finančni načrt. Glede pogodbenega kmetijskega sodelovanja pa menijo, da se bo predvsem potrebno naslanjati na dolgoročne pogodbe z zasebnimi kmetovalci, katerim bo moč tudi zagotoviti primerano odkupno ceno, medtem ko bodo tisti, ki ne bodo šli v pogodbeno sodelovanje prikrašani pri dohodkih, ker se jim bo verjetno plačevalo po nižji ceni.

Zadruga se je že dogovarjala s krajevnim odborom iz Benedikta, da bi s skupnimi sredstvi in delom zgradili cesto na Drvanjo. V tem kraju namreč (Nadaljevanje na 7. str.)

V KZ Lenart je živinoreja zaenkrat nerentabilna. Stanje se bo izboljšalo z ureditvijo pitališča v Porčiču.

Na seji komisije za ustavna vprašanja, ki je bila pred nedavnim, so po živahni vsestranski razpravi sprejeli osnutek nove ustave in sklenili, da ga bodo predložili zvezni ljudski skupščini. Predsednik komisije Edvard Kardelj je v uvodni obrazložitvi dejal, da je besedilo predosnutka precej spremenjeno, ni pa sprememb, ki bi zadevale v načelne osnove ustave. Kot docela novi pa so se med razpravo o predosnutku ustave pojavili štiri predlogi: novo ime države-socialistična federativna republika Jugoslavija, zastava, uvedba funkcije podpredsednika republike in 42-urni delovni teden. Zastava naj bi bila rdeča z državnim grbom, da bi s tem močnejše izrazili socialistični značaj jugoslovanske skupnosti narodov. Republiške zastave bi ostale nespremenjene. Načelna odločba o 42-urnem delovnem tednu, pa je kompleksna naloga, ki terja ustrezne priprave in določene izjeme.

Plenum zveznega odbora SZDL Jugoslavije je te dni v središču pozornosti predvsem zaradi tega, ker so na njem obravnavali izredno pereč problem in sicer - družbeno politične vidike ekonomskih in socialnih gibanj ter naloge in delu SZDL na vasi. Referat o tem je imel sekretar zveznega odbora SZDL Krste Popivoda. Ko je govoril o lastniških in drugih odnosih na vasi, je med drugim opozoril, na program ZKJ, v katerem je rečeno, da sta modernizacija kmetijske proizvodnje in njena socialistična preobrazba dve strani enotnega procesa. Poudaril je, da je treba tudi na vasi imeti pred očmi družbeno-ekonomske in politično idejne težnje ter delovnega človeka - proizvajalca.

Ce sedaj nekoliko pogledamo še v svet, so dogodki v arabskem svetu bili v zadnjem času deležni največ zanimanja. Po revolucionarnih prevratih v Jemenu in Iraku je tudi bivši sirijski režim doživela podobna usoda kot one v Sani in Bagdadu. Osmega marca je revolucionarni svet prevzel oblast v svoje roke. V državnem udaru je seveda učinkovito sodelovala sirska armada. Novi predsednik sirijske vlade je Salah Bitar, zelo delaven in ugleden voditelj socialistične stranke arabskega preporoda BAAS. Vlada je te dni objavila deklaracijo, v kateri je poudarila željo po enotnosti arabskega sveta in uniji z ZAR.

V Zenevi se seje razorožitvenega odbora OZN še vedno končajo z vedno podobnim zaključkom: sestati se bo treba znova, ker se Američani in Sovjeti ne morejo sporazumeti glede tega izredno pomembnega problema za mir na svetu. Neangažirane države, ki sodelujejo na konferenci, si zelo prizadevajo uskladiti stališča Zahoda in Vzhoda toda doslej je edini uspeh v tem, da razgovori še trajajo.

SEJA OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS

Osnovni problem v vseh delovnih organizacijah je kader

Na seji Občinskega komiteja ZKS Lenart 28. februarja, katere so se udeležili nekateri predstavniki — komunisti iz delovnih organizacij in uprave ObLO in razpravljali o izvajanju družbenega plana v letu 1962 in ugotovili, da je bil plan slabo izvajen da so samo štiri delovne organizacije dosegle, oziroma presegle plan. Osnovna ugotovitev na seji je bila, da bo potrebno v bodoče posvetiti prvenstveno skrb šolanju novega kadra, ki ga skoraj v nobenem podjetju nimajo. Zlasti pa se pomanjkanje tega čuti v Gradbenem podjetju in v Gostinskem podjetju Lenart. Skoraj nobena delovna organizacija ne šola lastnega kadra, čeprav bi prvi strokovnjaki že lahko nastopili službo, če bi jih pravo-

časno izšolali. Ugotovili so tudi, da so ekonomske enote še vedno samo na papirju in da nimajo določenih materialnih pristojnosti. Komunisti bodo skupaj s sindikati morali storiti vse, da bodo neposredni proizvajalci v ekonomskih enotah lahko uveljavili pravice, ki jim gredo. Kritično so tudi obdelali problem informiranja kolektiva o vseh važnih gospodarskih vprašanjih in to, kako se spremlja izvajanje družbenega plana. Skoraj ni primerov, da bi kolektivi odločali pred sprejetjem družbenega plana podjetja. Večina podjetij je družbeni plan poslala prej občini, preden so ga v kolektivu obravnavali. Še vedno je družbeni plan bolj zadeva direktorjev in računovodij.

Lovski turizem ima vse pogoje za hitrejši razvoj

V občini smo na področju lovskega turizma napredovali zlasti zadnji dve leti. Lovske družine, ki so skoraj v vseh večjih krajevnih središčih, so imele v tem času v gosteh zlasti lovce iz Italije za katere je znano, da so nje-na lovišča iztrebljena. Nekatere družine se sicer branijo tujih lovcev, čeprav ti prinašajo precejšnje devize, z izgovorom, ker bodo lovišča prekmalu upostošili. To je deloma res, vendar se bo temu mogoče izogniti zlasti s hitrejšim gojenjem divjadi za kar so prvenstveno odgovorne lovske družine same. Kakšen dohodek ustvarja lovstvo, nam povedo šte-

vilke. V zadnjih dveh letih so lovske družine ustvarile skoraj 9 milijonov din dohodka, od tega 31 odstotkov deviznih sredstev. S temi sredstvi se da marsikaj storiti. Sedaj nekatere lovske družine želijo graditi svoje lovske kočice. Ob tem se vprašujemo, če bodo ti objekti zares izkoriščeni. Gotovo je, da bi bilo pametnejše sredstva združiti in zgraditi v občini eden večji lovski dom z gostiščem in pitališčem divjadi, kamor bi lahko brez sramu povabili tuje lovce in druge turiste. Zelo bi nas veselilo, če bi se oglasil kak lovec in napisal svoje mnenje.

Čimprej se je potrebno lotiti izdelave statinov delovnih organizacij

V prvi polovici meseca februarja se je vršil razširjeni plenum občinskega sindikalnega sveta po vprašanju statinov delovnih organizacij. Temu plenumu so prisostvovali tudi nekateri predsedniki in tajniki sindikalnih podružnic. Na plenumu smo se dogovorili, kako pristopiti k izdelavi statinov delovnih organizacij. Pred dnevi pa je bilo posvetovanje po vprašanju statinov delovnih organizacij na katerem se je pokazalo, da do- slej k izdelavi statuta še ni pristopila nobena delovna organizacija. Na tem posvetovanju smo se dogovorili, da je potrebno v vseh delovnih organizacijah takoj imenovati komisijo za sestavo statinov v teh pa bi naj bili zastopani predstavniki delavskega sveta, upravnega odbora, sindikalne podružnice itd. Občinski sindikalni svet bo v kratkem pripravil seminar za predsednike komisij na katerem bi naj predsedniki sprejeli osnovni napotek za sestavo statinov. Organi družbenega upravljanja kakor tudi sindikalne podružnice bodo morali storiti vse, da se zamuje- no nadoknadi. V komisije za sta-

tute bodo delovne organizacije oziroma kolektivi delovnih organizacij morale prav gotovo imenovati najsposobnejše kadre. Nujno bo, da bodo komisije pristopile k temu delu z vso resnostjo kajti od tega je odvisno kakšen bo vsebinsko statut delovne organizacije. O statutih delovnih organizacij govorimo že precej časa, prav tako pa je bilo o tem že mnogo pisanega v našem dnevnem časopisu. Zato je prav gotovo vsakomur jasno kaj želimo doseči z novimi statuti in kakšna naj bo njihova vsebina. Gotovo je, da bodo sindikalne organizacije morale pri tem odigrati pomembno vlogo in poskrbeti, da bo pri sestavi statinov aktivno sodeloval sleherni član sindikalne podružnice, ker le tako lahko pričakujemo, da bo statut na eni strani registrator dosedanjih uspehov, na drugi strani jasna smernica za nadaljnji razvoj delovne organizacije in vseh odnosov v okviru proizvodnega procesa.

EMKA

NEKAJ ZAPOZNELIH, VENDAR ZGOVORNIH ŠTEVILK O IZPOLNJEVANJU PLANA V LETU 1962

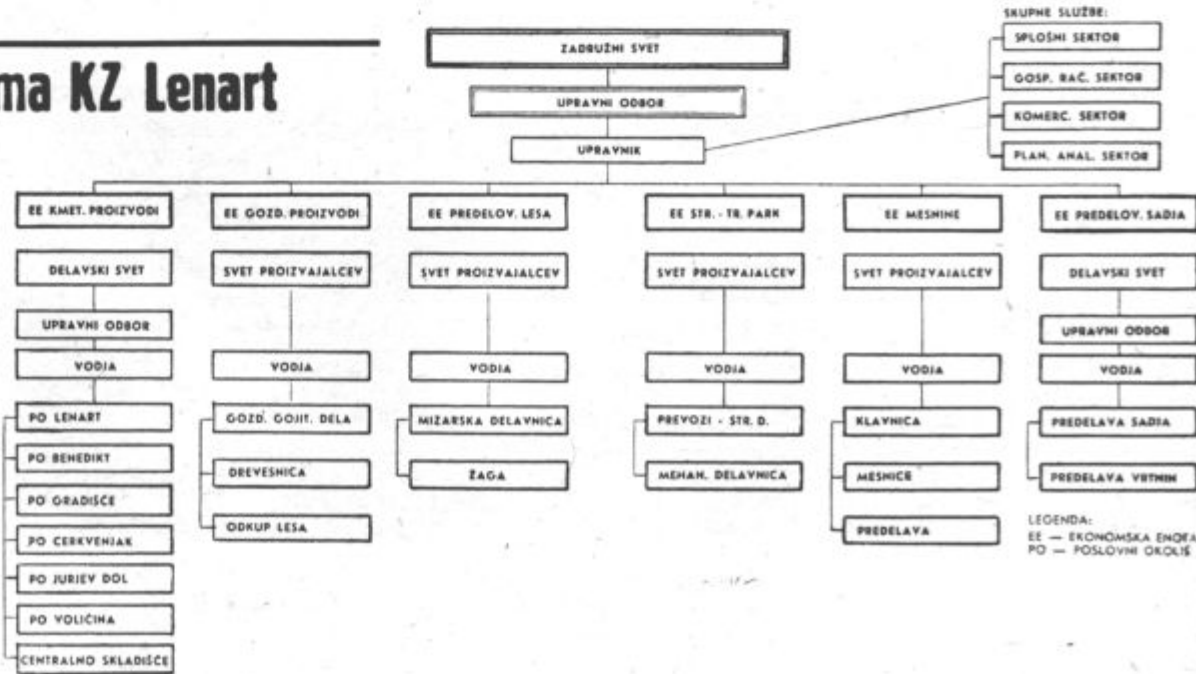
Čeprav bi morali poročati o izpolnjevanju planskih nalog v letošnjih dveh mesecih, nam je to zaradi pomanjkanja podatkov nemogoče, zato se ozmimo nazaj v leto 1962 in z nekaj številkami ilustrirajmo, kako smo izpolnili sprejete obveznosti. Podatki niso preveč razveseljivi. Sicer pa naj govorijo številke:

Naziv	Izpolnitev plana leta 1962 v %	Realizirani osebni dohodki v %	Realizirani skladi v %
Trg. podj. »Potrošnik« Lenart	86,5	89,8	89,4
Trg. podj. »Izbira« Cerkvjenjak	73,7	69,5	69,9
Gostinsko podjetje Lenart	110,3	152,9	156,9
Gradbeno podjetje Lenart	63,8	60,6	28,6
Klemos Lenart	65,2	61,9	220,7
Mizarska delavnica »Brest« Voličina	135	148,1	60,5
Pekarna Lenart	103,7	94,7	60,6
Krojaštvo in šiviljstvo Lenart	177,6	106,5	175,4
Dimnikarstvo Lenart	64,5	—	—

Iz podatkov je razvidno, da so planske obveznosti dosegli oziroma celo presegle v Gostinskem podjetju Lenart, Brestu, Pekarni in v Krojaštvu. Pri Gostinskem podjetju je plan storitev toliko presežen zlasti zaradi zvišanja cen. Najslabše je lanskoletni družbeni plan izpolnilo Gradbeno podjetje, ki pa je istočasno ustvarilo nižja sredstva za osebne dohodke, kakor so bila planirana. Po odbitku pavšalne družbene obveznosti so si v tem kolektivu vse razdelili na osebne dohodke, za sklade pa ni ostalo ničesar. To je hkrati edinstveni primer v naši občini.

Organizacijska shema KZ Lenart

Organi upravljanja nove kmetijske zadruge Lenart so pred kratkim sprejeli novo organizacijsko shemo, ki jo objavlja- mo. Bistvena razlika od prejšnje sheme je v tem, da sedaj dobijo poslovni okoliši, dosednji obrati večje pravice in obveznosti. Na vseh poslovnih okoliših bodo poselej imeli delavske svete in upravne odbore, ki bodo koordinirano s krajevnimi zadrurnimi sveti lahko vplivali na politiko zadruge. Novost je tudi v tem, da se je ukinila ekonomska enota blagovni promet in se vključila v kmetijsko ekonomsko enoto po poslovnih okoliših. Tako bodo poslovni okoliši imeli v bodoče tudi večji interes za odkup kmetijskih pridelkov in živine.

Sindikalni občni zbor v Klemosu

V soboto 3. marca so imeli v Klemosu redni sindikalni občni zbor. Na zboru so razpravljali o tem, da vsi člani tega kolektiva niso v celoti seznanjeni s pravilniki o delitvi čistega in osebnega dohodka. Čeprav so na eni sindikalni seji sklenili, da se pripravijo več predavanj, so do sedaj imeli samo predavanje o ustavi. Sindikat je lani uspel organizirati enolončnice, ki jo dobivajo delavci. Poleg tega je tudi sodeloval pri proslavah in v komisiji za polaganje izpitov za kvalificirane delavce. Govorec o slabostih v obveščanju je bilo med drugim tudi ugotovljeno, da so člani delavskega sveta prepozno obveščeni o sejah ter se zato ne morejo kvalitetno pripraviti za seje.

Vesti

SEMINAR ZA VODSTVA SZDL

Občinski odbor SZDL je 2. marca priredil celodnevni seminar za vodstva SZDL v občini. Seminarja so se udeležili člani občinskega odbora SZDL, predsedniki in sekretarji KO SZDL ter kmetijski strokovnjaki iz druge Lenart. Na seminarju so se pogovorili o metodah in oblikah dela te množične organizacije. Zlasti so temeljito obdelali, kako naj bi SZDL bolj kot doslej vplivala na razvoj kmetijstva v občini. Podobne seminarje bodo te dni priredile tudi krajevne organizacije SZDL za svoje članke odborov in za predstavnike drugih organizacij.

RIBIČI O PROSTOVOLJNEM DELU

Ribiči iz lenarške občine so se na občnem zboru v Mariboru pogovorili, da bo vsak ribič opravil v tem letu 10 prostovoljnih delovnih ur pri urejevanju ribnikov, oziroma da bo plačal 1.500 dinarjev, če ne bo prostovoljno delal. Ker je 150 ribičev, se bo nabralo kar precej delovnih ur.

Šolski obisk se izboljšuje

Končno so znani rezultati dela osnovnih šol naše občine v letošnjem I. polletju. Z uspehi se kdovekako šole ne morejo pohvaliti, čeprav so med njimi nekatere izjeme. Ob zaključku prvega polletja je s pozitivnimi ocenami izdelalo razred 80,3 % šolarjev, medtem ko je lani razred izdelalo 81 %. Ta primerjava nam pokaže, da je letošnji šolski uspeh v primerjavi z lanskega letnim uspehom v I. polletju za ca. 0,7 % slabši. Ta številka nam sicer ne daje realne slike, ker se je verjetno letos kriterij ocenjevanja nekoliko poostiril, na drugi strani pa je skupna slika v marsičem odvisna od subjektivnega ocenjevanja vsakega posameznika. Tako bi lahko rekli, da je učni uspeh ostal na lanskega letni ravni in, da se lenarška občina uvršča nekako na četrto ali peto mesto v občinah bivšega mariborskega okraja. Na kvaliteto pouka in na stanje ocen je nedvomno mnogo vplivala tudi nepopolna zasedba učiteljev na šolah, kakor tudi njihov kvalifikacijski sestav, ki je iz leta v leto slabši namesto boljši. Šole imajo sistematiziranih 62 učiteljskih mest, 38 mest predmetnih učiteljev ter 8 upraviteljskih mest. V celoti je torej predvidenih 108 delovnih mest, dejansko pa jih je zasedenih komaj 81, od katerih jih približno 25 % tvori ne-kvalificirano osebje. Šole so zaradi takega stanja razpisale v prvem razpisu 51 učnih mest, od tega 24 na nižji stopnji in 27 na višji stopnji. Stanje je izredno poredko zlasti pri visokokvalificiranem kadru. Šole bi potrebovale 38 predmetnih učiteljev ali profesorjev, dejansko pa so v vsej občini samo trije, 15 kandidatov pa izredno študira na Pedagoški akademiji.

Drugi problem je stanovanjski. Kvalitetnih kadrov ne dobimo v občino, ker ni primernih stanovanj. Da bi to pereče vprašanje vsaj delno premostili osnutek občinskega družbenega plana predvideva gradnje in adaptacije stanovanj v Benediktu, Jurovskem dolu in Gradišču, morebiti celo v Lokavcu. Šolski upravitelji so preobremenjeni z administrativno finančnim delom, zato jim ne preostaja dovolj časa za poglobljeno in študijsko pedagoško dejavnost, zaradi česar je tudi pouk prikrajšan na kvaliteto. Iz tega vzroka je svet za šolstvo na zadnji seji sklenil, da lahko vse šole nastavijo tajnike, ki bodo vršili posle administrativno tehnične narave.

Na šolah naše občine je zelo zanemarjena tudi telesna vzgoja predvsem zato, ker imamo samo enega kvalificiranega učitelja za telesno vzgojo. Da bi ta problem vsaj za silo rešili, se bodo šole povezale s srednjo šolo za telesno vzgojo v Mariboru, odkoder naj bi dobili potreben kader. Svet za šolstvo pa je poleg tega mnenja, da je potrebno letos razpisati vsaj dve štipendiji za srednjo oziroma višjo šolo za telesno vzgojo.

Obisk šolskega pouka se iz leta v leto izboljšuje. Lani je obisk dosegel 96 %, medtem ko se je letos povečal na 97,5 %, kar je v prvi vrsti zasluga učiteljev, ki so v stalnem stiku s starši preko roditeljskih sestankov ali osebno.

Vprašujete odgovarjamo

Moj oče je padel v prvi svetovni vojni. Za njim je moja mati dobivala invalidsko pokojnino in je pred kratkim umrla. Zanima me, če imam pravico do povrnitve pogrebnih stroškov, ker sem živela z materjo in jo oskrbovala. Živim sama zase in nimam premoženja?

B. M. ZG. PORČIČ

Vprašanje samo ni povsem jasno, ker ni mogoče ugotoviti, ali je Vaša mati prejela po svojem možu družinsko invalidnino ali družinsko pokojnino. Če je prejela družinsko invalidnino, niste upravičeni do pogrebne niti do posmrtnine. Po 49. in 50. členu zakona o vojaških vojnih invalidih lahko namreč prejmejo pogrebno in posmrtnino samo svojci umrlih osebnih vojaških vojnih invalidov, dočim svojcem družinskih invalidskih upravičencev ob njihovi smrti ne pripada niti pogrebna, niti posmrtnina.

Če pa je Vaša mati prejela po možu družinsko pokojnino po predpisih o pokojninskem zava-

rovanju, imate pravico do pogrebne v znesku 25.000 din in posmrtnine v višini dvomesečne pokojnine. Pravico do pogrebne imate pod pogojem, da ste oskrbeli pokop umrle matere, pogoj za pridobitev posmrtnine pa je, da ste do materine smrti živeli z njo v družinski skupnosti.

Pavle Lešnik
referent za invalid. zadeve
Ob. LO Lenart

Odkar v Gradišču nima Elbi več gostilne se je postrežba spremenila na slabše. Tudi toplih jedi ni več mogoče dobiti. Kaj je temu krivo?

N. I. SP. SENARSKA

Vprašanje smo poslali Gostinskemu podjetju Lenart v katerem sestavu je tudi gostilna v Gradišču. Kljub dvakratnemu opozorilu naj na vprašanje odgovorijo, niso odgovorili. Kolikor vemo, se stvari v gradiški gostilni urejajo in gre na bolje.

Štefanec Tone
odgovorni urednik
>Domačih novic<

Cene

>Potrošnik< ima lokale štir, a cene dviga ko hudir. Sto štiri bila je uradna cena, zakaj pa zdaj po sto šest se prodaja moka bela?

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR LENART

OBRAČUN KRAJEVNEGA PRISPEVKA ZA LETO 1962 IN PLAN ZA LETO 1963

Tek. št.	Krajevni odbor	Plan za leto 1962	Odpisi zaradi toče	Dejanski plan do 31. 12 1962	Izkoriščeno	Neizkoriščeno preost. v leto 1963	Plan za leto 1963			Neplačane obveznosti 1962	Opomba
							od kat. dohodka	od zaposlit. od kat.	skupaj 7 + 8 + 9		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Lenart	1.632.295	138.532	1.493.763	970.814	522.949	1.396.021	239.000	2.157.970	227.834	+ 1500
2.	Zamarkova	945.384	81.360	864.024	392.018	472.006	660.033	46.500	1.178.539	190.900	
3.	Jurovski dol	3.036.054	59.490	2.976.564	1.766.820	1.209.744	2.150.346	162.400	3.522.490	777.673	
4.	Zg. Ščavnica	2.694.383	64.425	2.629.958	1.646.956	983.002	1.726.032	36.600	2.745.634	1.300	
5.	Lokavec	402.897	10.490	392.407	297.361	95.046	278.948	5.600	377.594	—	
6.	Benedikt	2.136.403	21.180	2.115.223	1.459.628	655.595	1.596.389	88.800	2.340.784	15.996	
7.	Cerkvenjak	2.677.363	352.222	2.325.141	1.292.594	1.032.547	1.674.963	118.600	2.826.110	293.130	
8.	Gradišče	1.565.204	73.980	1.491.224	1.159.723	351.501	1.422.214	96.000	1.849.715	12.526	+ 9.000
9.	Gočova	284.285	142.890	141.395	176.920	35.525*	301.205	10.500	276.180	25.000	
10.	Voličina	787.049	404.770	382.279	376.273	6.006	1.059.487	151.000	1.216.493	19.590	
11.	Selce	401.272	231.290	169.982	167.236	2.746	455.736	29.400	487.882	—	
12.	Čermljenšak	494.030	185.160	308.870	260.321	48.549	400.733	30.900	480.182	22.780	+ 3000
13.	Rogoznica	100.901	51.660	49.241	46.268	2.973	128.340	5.700	137.013	4.460	
Skupaj:		17.157.520	1.817.449	15.340.071	10.012.932	5.362.664	13.250.447	1.019.000	19.596.586	1.596.054	+ 13.500

* prekoračeno

Referent za komunalne in gradbene zadeve:
Slavko Kurečič

OBČNI ZBOR OBČINSKEGA STRELSKEGA ODBORA

Številčna rast strelskih družin

V sredo 13. marca je bil občni zbor Občinskega strelskega odbora. Na zboru so bili zastopniki vseh strelskih družin v občini. Po uvodnih formalnostih je Oskar SORLI predsednik občinskega strelskega odbora prebral poročilo, ki ga v povzetku objavljamo: »Z ustanovitvijo občinskega strelskega odbora leta 1961 je v strelstvu opaziti velik napredek, ki se zlasti odraža v številčni krepitvi strelskih družin z mladimi ljudmi in v širitvi strelskih družin. Do pred kratkim je bilo v sestavu občinskega strelskega odbora 6 družin, medtem ko se je pred nedavnim priključila še strelska družina Cerkvenjak. Tako so sedaj skoraj v vseh krajevnih centrih ustanovljene strelske družine. Iz poročila predsednika Obč. strelskega odbora izhaja, da se strelske družine borijo zlasti za kadrovske probleme. Primanjkuje kvalitativnega vaditeljskega kadra, ki bi bil pripravljen in sposoben

organizirati delo v strelskih družinah. Glede tega leži nekaj krivde tudi na okrajnem strelskem odboru, ki je posvetil premalo skrbi kadrovske slabim strelskim družinam in občinskim strelskim odborom. Za vzgojo kadra bo kazalo organizirati razne seminarje.«

Občinski strelski odbor in strelske družine so sodelovali z ostalimi družbenimi organizacijami in forumi, zlasti pa je bilo sodelovanje uspešno z organizacijo ZROP in z oddelkom za narodno obrambo občine, ki je vsestransko pomagal, kjer je bilo potrebno. To sodelovanje naj bi se po besedah predsednika še izboljšalo s hitrejšim vključevanjem pripadnikov predvojaške vzgoje v strelske družine. Vodstva strelskih družin so tudi obravnavala sodelovanje z odborom za telesno vzgojo pri Ob.L.O. Sklenila so tudi, da se vključijo v občinsko zvezo za telesno vzgojo do katere ustavnovitve iz neznanih razlogov še ni prišlo. Pred strelskimi družinami so precejšnje naloge. Strelci se bodo zlasti morali sistematično pripravljati na različna tekmovanja, kjer bodo dosegli večje rezultate kakor so jih dosedaj.

Veličastna proslava ob Dnevu žena

V CERKVENJAKU

Ob prazniku žena je organizacija SZDL v sodelovanju z vsemi društvi in šolo priredila veličastno proslavo. Organizacijo proslave je prevzel sekretariat osnovne organizacije SZDL in dalj časa vršil temeljite priprave. Z dobro organizacijo in pismenimi vabili smo uspeli prebivalstvo zelo zainteresirati. Pri tegnil pa jih je tudi nastop na novo ustanovljenega ženskega pevskega zbora, ki se je tokrat

prvič predstavil občinstvu. Ob 15. uri je bila dvorana tako polna, kot le redko kdaj. Ko se je zavesa odprla, je na odru že stal 50-članski ženski pevski zbor. Hkrati pa so obiskovalci lahko občudovali okusno urejeno dekoracijo, ki jo je postavil tov. Lorber. Najprej je zbranim spregovorila tov. Tušak Pavla. V kratkem govoru je orisala zgodovino borbe žena za enakopravnost, obenem pa podčrtala skrb ljudske oblasti za našo ženo. (Nadaljevanje na 7. strani)

POGOVOR Z DOPISNIKI

Čeprav smo že večkrat opozorili naše dopisnike, da se je pod dopisom potrebno lastnoročno podpisati ter poslati točen naslov bivališča, se mnogi tega ne držijo in nam pošiljajo anonimna pisma, ki jih nikakor ne moremo objaviti, čeprav bi zaradi vsebine bila primerna za objavo. Torej, držite se pravila, da se je pod dopise potrebno podpisovati, sicer dopisi romajo v koš.

Od časa do časa se nameravamo pod tem naslovom pogovoriti z nekaterimi dopisniki, katerih dopisi so bili ali niso bili objavljeni.

M. F. iz Gradišča nam je poslala dopis o praznovanju 8. marca v Gradišču. Čeprav je dober, ga nismo objavili, ker smo tovrstnih poročil dobili veliko iz vse občine. Pišite čimbolj strnjeno in o zadevah, o katerih malo pišemo v našem listu. O raznih proslavah dobimo vedno do-

volj poročil.

Neki naš bralec nam je poslal zanimiv prispevek o najemninah za stare zgradbe. Objavili bi ga, če ne bi bil podpisan samo z besedo »Najemnik«.

K. Z. iz Cerkvenjaka nam je poslal prispevek za rubriko »Strogo zaupno«. Prispevek je premalo dokumentiran in preveč osebno, povrh tega pa še podpisan s kraticami. Ne pride v poštev za objavo.

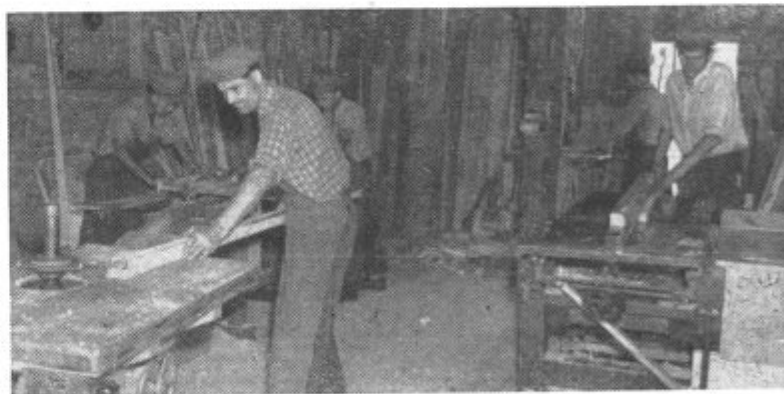
K. M. iz Hrastovca nas vprašuje, zakaj tako malo pišemo o športu. To ne bo držalo. Pisali bi sicer še več, vendar smo glede tega v glavnem navezani na edino telesnovzgojno društvo v Lenartu. O tem društvu pa spet ne moremo pisati v vsaki številki. O gradnji športnega igrišča pa bomo odgovorili v rubriki »Vprašujete — odgovarjamo« kdaj drugič.

Urednik

V BESEDI in sliki

Gasilska društva v naši občini tare predvsem kadrovske probleme. Na eni strani se čuti premajhen dotok mladih ljudi v društva, na drugi strani pa imajo premalo kvalificiranega vaditeljskega kadra. Zato je pobuda GD Gradišče, ki je na lastno pest začelo s tečajem za izprašane gasilce toliko bolj pomembna. Tečaj obiskuje 17 slušateljev. Predavajo društveni predavatelji — podčastniki. Na sliki: za uspešno gašenje požara je potrebna strokovna izobrazba.

Mizarska delavnica »Bresta« v Zavrhu je lani preseгла proizvodni načrt za 35 odstotkov, kar je lep uspeh, zlasti še, ker je delo zelo oteženo zaradi tesnih in nefunkcionalnih prostorov v katerih se stiska okrog 15 delavcev. S preselitvijo v Lenart v preurejene prostore se bo stanje občutno izboljšalo. Na sliki: delavci »Bresta« v tesnem delovnem prostoru.

V zadnjih treh letih so občani naše občine opravili veliko prostovoljnih delovnih ur. Največ se je storilo pri gradnji vodovoda in kanalizacije v Lenartu, pri adaptacijah in gradnjah gasilskih domov, pri gradnji severne magistrale in ureditvi turistične postojanke v Zavrhu. Skupaj je bilo opravljenih prostovoljnih ur v vrednosti 2.600.000 din. Na sliki: kopanje jarkov za vodovod v Lenartu.

NAGRADNA UGANKA

V zadnji številki je iz tehničnih razlogov nagradna uganka izpadla, zato jo danes ponovno objavljamo. Na uganko objavljeno v 3. številki »Domačih novic« smo dobili samo dva odgovora. Rešitve sta poslala Franc Ivanek, V. P. 5379 Karlovac in Franc Ivanek, Vukovski dol. Kljub temu, da tovariš Franc Ivanek iz Vukovskega dola ni v celoti pravilno odgovoril na vprašanja, smo se odločili, da ga nagradimo z brezplačnim prejemanjem »Domačih novic« v letu 1963.

VPRASANJA:

1. Ime in priimek igralca, ki je igral naslovno vlogo sodnika v drami »Mladost pred sodiščem«, ki je bila lani uprizorjena v Lenartu?
 2. Katerega kmetijskega orodja je sestavni del »otka«?
 3. Točen naziv naselja v katerem stoji grad Hrastovec?
 4. Naštejte vseh 7 krajevnih središč v občini?
 5. Kako uradno imenujemo občinski forum, ki za območje občine sprejema odloke in druge predpise?
 6. Harmonikar po domače?
 7. Prvi sekretar slovenjgoriškega okrožja med NOB?
 8. Kaj predstavlja kratica SZDL?
 9. Ime in priimek padlega partizana iz Gradišča (padel je v okolici Jakobskega dola)?
 10. V katerem kraju v občini so našli okamenino velikega kuščarja?
- Reševalce opozarjamo, da je vsaj četrtina vprašanj vzeta iz »Domačih novic«. Zato, če naš list v celoti preberete, ne bo težko pravilno odgovoriti. Rešitve pošljite na naslov: »Domače novice« Lenart, Ptujška cesta 3, do vključno 1. aprila 1963.

REŠITVE NAGRADNE UGANKE IZ 3. ŠTEVILKE »DOMAČIH NOVIC«

1. 1954. leta, 2. 17 tisoč, 3. skoraj 2, 4. 1943, 5. 11, 6. ključavničarstvo, aluminij, 7. mariborska, 8. mejaš, 9. PD Cerkevjak, 10. Zg. Ščavnica — Velka.

Filmski spored

GRADIŠČE

24. marca ob 15. in 19. uri
»TILL ULENSPIGEL«
nemško-francoski barvni film
v kinemaskopu

30. marca ob 19. uri
»OD ALJASKE DO MEHIKE«
nemški barvni film v kinemaskopu

31. marca ob 15. in 19. uri
»OBRAČUN NA ATLANTIKU«
ameriški barvni film v kinemaskopu

VOLICINA

24. marca ob 15. in 18. uri
»BERNARDINE«
ameriški barvni film v kinemaskopu

31. marca ob 15. in 18. uri
»BELI SUZNI«
sovjetski zgodovinski barvni film

60 LET GASILEC

Rodil se je 1883. leta v Sv. Trojici, sedaj Gradišče v Slov. Goricah, kjer še danes po malem čevljari, čeprav mu že oči in moči nekoliko pešajo. Kljub vsemu pa še vedno najde čas za delo v gasilski organizaciji. O tej njegovi priljubljeni dejavnosti nam je MARTIN PUČKO povedal:

Od kdaj ste gasilec in kdo vas je za to navdušil?

Toplega poletnega dne 1903. leta v času mlačve se je nenadoma vnelo neko gospodarsko poslopje v trojiškem trgu. Pustil sem mlačev in se nemudoma odpravil na požarišče, kjer sem se znašel med prvimi. Takratno vodstvo gasilskega društva me je zaradi prizadevnosti na požarišču povabilo naj se včlanim v to humano organizacijo. 18. avgusta 1903. leta so me vpisali v gasilsko društvo Gradišče.

Dva doživljaja iz gasilske službe, ki vam bosta ostala vedno v spominu?

Vsako sodelovanje pri gašenju požarov je bilo enkratno doživetje. Doživljajev, ki bi posebej izstopali se ne spominjam. Najrajši pa se spominjam vsakolet-

Martin Pučko še vedno aktiven gasilec

nih občinskih zborov, na katerih smo pretresli uspehe in neuspehe ter si zastavili nove naloge.

Kaj priporočate mlajšim gasilec?

Mlajšim gasilec priporočam, naj vestno delajo na požariščih, širijo naj gasilske vrste, naj se izobražujejo. Delajo naj tako, da jih bo tudi tov. Tito vesel.

Tovariša Pučka ob raznih prilikah videvamo v svečani uniformi. Na svojo uniformo je ponosen in tega ne skriva pred nikomer. V prostem času rad prebira knjige in časopise. V gasilski organizaciji si je gotovo nabral precej izkušenj, zato ga velja posnemati!

MESARSKA

Če sonce sije al sneži,
mesar veselo se smeji.
Kaj njemu deka manj al dve!
Zato ne beli si glave!

O KURJAVI

Občinski ljudski odbor je dobro gospodaril, saj s kurjavo je zelo skoparil.

Da kurjave več bi prihranili, pisarne vkup so utesnili.

Mala križanka

VODORAVNO: 1. največji sesalec, poškodba kosti; 2. ne črna, bodeč plevel; 3. 100 m³, el. energija, njo (krajše); 4. vodna žival, prvi sogl. abc, kratica za umobolnico; 5. milijonski del (dvoj.); 6. čistilno sredstvo kovin in stekla, prva črka, ktsik in neptunij; 7. industrija čokolade, stara oblika veznika, predlog s 4. in 5. skl.; 8. mesto v Dalmaciji, dvospev; 9. proti tuberkul. dispanzer, avtonomna pokrajina Kosovo.

NAVPIČNO: 1. nočno zabavišče, domača žival; 2. lomljiva posoda; 3. it. spolnik, začimba, slov. pisatelj (zač.); 4. človek z dolgimi prsti, 12. črka, prebivalec Indije; 5. vinograd je v pozni jeseni...; 6. preprosto orožje, kisik, lirična pesnitev; 7. središče vrtenja, del posode, upanje; 8. rudnik bakra; 9. krajevni prislov, znoj.

MALO KRIZANKO pošiljata z lepimi pozdravi vsem vojaka-gardista Jože Perko in Mihael Zemljč iz Beograda.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	████████				████████				████████
2					████████				
3			████████				████████		
4				████████		████████			
5	████████								████████
6				████████		████████			
7			████████				████████		
8					████████				
9	████████				████████				████████

STROGO

ZAJPNO

NEPOTREBNO DELO

Na račun nepotrebne dela v državni upravi je bilo že veliko napisanega in izrečenega. Prizadeti upravni organi so bili na to tudi večkrat neposredno opozorjeni, vendar se stvari počasi izboljšujejo. Vzemimo samo dva primera: v obeh primerih gre za postopek oddelka za gospodarstvo Občinskega ljudskega odbora Lenart.

SZDL v Selcih je zaprosila za dovoljenje za točenje alkoholnih pijač in za pustno veselico. Priložila je potrebne dokumente, vendar je imenovani organ zahteval potrdilo, da gostinsko podjetje Lenart ne bo priredilo veselice v tem kraju, kjer niti nimajo gostilne. Zakaj tako potrdilo, če pa lahko družbene organizacije pri-

rejšajo zabavne prireditve v kolikor izpolnjujejo določene pogoje?

Drugi primer: KO SZDL Lenart je vložila prošnjo za izdajo dovoljenja za točenje alkoholnih pijač na družabni prireditvi za 8. marec. Priložili so vse potrebne dokumente razen potrdila, da je bilo osebje, ki bo točilo, zdravniško pregledano. To je po zakonu potrebno, vendar se to ni zahtevalo ob priliki družabne prireditve po sindikalnem občnem zboru članov sindikata občine, banke in PLM, na drugi strani pa se je pisemna zahteva umaknila tudi v tem primeru, ko je interveniral predsednik KO SZDL. Cemu tako poslovanje?

NEUREJENE RAZMERE PRI DIMNIKARJIH

Na rovaš dimnikarjev slišimo večkrat kako pikro.

Včasih smo si to razlagali s tem, da ljudje pač radi marsikaj govorijo, toda sedaj se nam zdi stanje tako, da ga je potrebno nekoliko obehodaniti tudi v tej obliki. Voličani se pritožujejo, da v njihovem kraju že tri mesece ni nihče pometal dimnikov. Izvedeli smo, da si osebni dohodek delijo mimo pravilnika, da nimajo direktorja oziroma, da ta sploh te službe ne opravlja, nimajo vajencev, ker pri njih zaradi nemogočih razmer nihče ne vzdrži ali pa ga sami odslovijo ali bolje povedano naženejo. Lani so v tem kolektivu ustvarili izgubo, zato so vsa sredstva iz čistega dohodka razdelili na osebne dohodke, ničesar pa v sklade. Stanje bo vsekakor kazalo urediti. Morebiti bi prisilna uprava zaenkrat bila najbolj prikladna oblika.

slovenske gorice **V borbi**

PARTIZANSKA BOLNICA PRI SMRDELJEVIH V ZG. VOLIČINI

Piše: Franjo Škrbinc

Jeseni leta 1944 se je vrnil iz nemške vojske Smrdeljev sin Andrej in se pridružil partizanom. Ugodna lega njegove domačije je očeta pripravila do tega, da je začel v gospodarskem posloju kopati bunker kot skrivališče za partizane, ki so se vedno pogosteje oglašali. Bunker so začeli kopati jeseni leta 1944. Največ je kopal stari Smrdelj, njegov sin Andrej in Persalov Rajko iz Pernice. Mesto so izbrali na vzhodnem koncu gospodarskega posloja, pod listnjakom. Imel je dva vhoda, glavnega, prikritega s kupom desek, in zunanjega zasilnega, ki je bil predviden za izhod, če bi Nemci odkrili bunker. Vhod je bil tesno ob zidu, nametan z zemljo, na kateri je rasla mala češnja. Bunker je imel obliko pravokotnika, opremljen s pogradi in majhno mizo v sredini. Na mizici je bila petrolejka, na pogradih pa slamnjače s čistim perilom. Že takoj, ko je bil bunker gotov, so ga začeli uporabljati kot bolnišnico.

Vse delo okrog bunkerja so opravljali ponoči. Izkopani material je Smrdelj odvažal in ga pokrival z gnojem. Skrb za bolnišnico je ležala na Smrdeljevih. Bolnike in ranjence je sprejemal le oče Smrdelj. Pogosto jih je celo sam nosil v bunker, jim

Oče Smrdelj

prinašal hrano in jim sploh stregel. Kuhala in prala je njegova žena. Za prehrano je spočetka skrbel Smrdelj sam. Ko pa so v Zg. Voličini osnovali odbor OF, so sosedje pomagali s hrano. Zdravila je Smrdelj prinašal iz Maribora sam. Po skrivnih poteh jih je dobival od neke bolniške sestre iz mariborske bolnišnice. Zdravil in obvez je nabral toliko, da jih je še ostalo po osvoboditvi. Bolnišnica je delala v strogi tajnosti. Mnogokrat jo je sam Smrdelj ponoči stražil,

često pa tudi njegovi otroci. Podrobno je bil izdelan tudi načrt za primer, če bi sovražnik odkril bunker. Smrdelj bi odskočil v bližnji gozd, domači pa bi o skrivališču ne vedeli ničesar.

Nemci so sicer slutili, da pri Smrdeljevih ni vse v redu, iskali so celo bunker — toda našli niso nič. Z mirnim vedenjem in hladnokrvnimi odgovori jih je Smrdelj vselej znal odpraviti in prepričati, da ni nič sumljivega okrog hiše. Ob neki priliki, ko je bila velika hajka po Zg. Voličini, je Smrdelj zapustil dom in se potikal po okolici. S strahom je opazoval svoj dom. Vendar je osat bunker neodkrit, dasi so Nemci hodili tik ob njem.

V partizanski bolnišnici je bilo običajno po več bolnikov in tudi ranjencev. Težkih ranjencev ni bilo in jih zato ni nikdar obiskal kak zdravnik. Z zdravili so se zdravili sami. Le proti koncu je pomagala partizanka Liza, ki je dajala bolnikom tudi injekcije. Med ranjenci, ki so se zdravili v bolnišnici pri Smrdelju, so bili tudi sekretar ljutomerskega okrožja Boris. Ta je bil ob neki priliki ranjen v gleženj in ga na tamkajšnjem terenu niso imeli kam dati. Po dogovoru ga je neki kmet sredi dneva pripeljal na kmečkem vozu do Muršaka. Od tam so ga spravili najprej v Pesjak h Kranjčevim, nato je bil nekaj časa pri kmetu Bezjak Leopoldu v Zg. Voličini in končno je prišel v bunker k Smrdelju.

Oče Smrdelj je pripovedoval,

da je tega Borisa prišla čez nekaj časa iskati neka partizanka. Prišla je sicer po kurirski poti iz ljutomerskega okrožja in so ji povedali, da je Boris nekje v bolnišnici pri Smrdelju. Prišla je sama in oče Smrdelj ji ni hotel verjeti. Zanimal je vsako njeno trditev in jo odslavljal. Bila pa je vztrajna in prosila, naj jo pelje do ranjenca. Končno je oče Smrdelj klonil. Zavezal ji je oči in jo gnal v gozd. Ko sta tavalata tam nekaj časa, jo je privedel do bunkerja. Odkril je pokrov in jo potisnil v bunker. Oddahnik si je, ko je videl, da jo je ranjenec takoj spoznal.

Pozneje so v bližini Smrdeljevih, in sicer v gozdu skopali še v hrib dobro skrit bunker. Ta je služil včasih za terence. Vhod je viden še danes. Vhod iz desek je bil pokrit z zemljo in na zemlji je bila vsajena smrekica.

V bližini Smrdeljeve domačije so padle letalske bombe, ki so hišo in gospodarsko poslopje močno poškodovale. Židovi so razpokali, velikega gospodarskega posloja Smrdelj ni mogel več obnoviti. Po osvoboditvi se je mislilo ohraniti bolnišnico kot spomenik. V seriji dokumentarnih snemanj partizanskih bolnišnic v Sloveniji so posneli tudi bolnišnico v Voličini in očeta Smrdelja. Gospodarsko poslopje in hišo je sedaj prevzela kmetijska zadruga. Bunker v listnjaku gospodarskega posloja bi se dal obnoviti in bi ostal lahko kot spomenik iz narodno osvobodilne vojne.

SLOVENSKE GORICE V PRADAVNINI...

Piše: Vlado Lorber

(Nadaljevanje) 6

Prehoda iz mlado kamene dobe v kovinsko dobo v Slovenskih goricah ne poznamo, oziroma ni jasno začrtan po najdiščih. Gotovo so se od drugod naselila nova ljudstva, ki so že poznala kovine.

Polagoma so se ljudje seznanili z rudami in začeli izdelovati svoje orodje in orožje iz kovin. Kovinska doba pomeni že znatno višjo stopnjo kulture. Prebivalci goratih krajev Srednje Evrope so se že zgodaj seznanili z ulivanjem bakra, tega so našli dovolj v svoji okolici. Seveda je bilo bakreno orodje in orožje precej mehko. Nekdo od ulivalcev bakra je morda slučajno pri mešanju kositer in iz mešanice bakra in kositra je dobil bron, ki pa je bil že zelo trd. Orodje in orožje iz bronu je bilo bolj trdo, se je dalo dobro ostriti in ostrina

je trajala dalj časa. Orožje in orodje je brusil s kamnom brusnikom, ki ga je pridobival v sosednjih kamnolomih. Ta način ostrenja potrjujejo številne najdbe brusnih kamnov v takratnih naselbinah.

Bronasta doba traja v Evropi približno od 1500 — 500 pred našim štetjem.

Najdb iz najstarejše kamene dobe ne zasledimo na terenu Slovenskih goric.

Cvetočo bronasto obrt je imela med drugimi deželami tudi današnja Madžarska. Od tu se je širil vpliv bronaste obrti in znamenjava lončene robe v naše kraje. Kjer koli naletimo na bronaste izdelke te dobe po Slovenskih goricah, recimo bronasta sekira je bila najdena na Šoštaricevem posestvu v Oseku, je slična onim bronastim sekiram iz te dobe na Madžarskem.

V tej dobi so se od vzhoda širili k nam Iliri, Slovanom sorodno pleme, zato imenujejo vsi

arheologi na svetu to dobo ilirsko dobo, ali z drugim izrazom hallstattsko dobo po največjem najdišču te kulture pri Hallstattu v Gornji Avstriji. V centralnih Slovenskih goricah je le malo teh najdišč. Eno takšno najdišče je v negovski Dobravi — okoli dvajset velikih gomil, okoli Radgone, Radomerju. Tod najdeni predmeti pa žal niso sistematično zbrani in preiskani, ker do pred sto leti ni nihče in tudi nobeden muzej načrtno vodil izkopavanje. Svoječas je profesor Vrbnjak v okolici Ljutomera izkopaval mnogo zaponk, orodja in orožja. Vse skupaj je shranil v cerkveni zvonik, a pozneje so te predmete razmetali in uničili, ker se takrat ni našel v Ljutomeru človek, ki bi znal ceniti te prazgodovinske dokaze.

V zadnjih petih letih je ptujski arheološki oddelek odkril in izkopal velika ilirska selišča v Ormožu. Na vrtu nekdanje sodnije je arheologinja Bernarda

Perc odkrila veliko vas iz ilirske dobe. V tleh so bile vidne še luknje v katerih so bili zabiti koli, tedanjii nosilci hiš. Hiše so gradili lesene. V tla so zabili močne kole v neki določeni razdalji. Ti koli so bili nosilci stropa in ostrejša, istočasno so pa služili kot nosilci sten. Kole so opletli s protjem in vejami, tako so nastale stene, ki so jih končno ometali z ilovico. Tudi tla so bila ilovnata. Streha je bila že sestavljena iz neotesanih tramov in pokrita s slamo, ki so je »šopali« skoraj na isti način kot danes. Slično grajenje so še danes nekdanje viničarije in lanišnice. Današnje hišice po naših gričih so le malo razlikujejo po gradnji od ilirskih hišic. V sredini hiše je bilo preprosto ognjišče. Arheologi so odkrili popolnoma nedotaknjena takratna ognjišča. Na njih so našli še oglje, glinaste posode in trinožne kozice. Okoli ognjišča so bile vkopane velike kropnice s konicastim dnom in so služile gospodinjam za shrambo: žita, moke, masti in drugih živil. Tako so imele takratne gospodinje kar »moderne« kuhinje. (Nadalj. v prihodnji številki)

PREBERITE tudi to !

Poslovalnica Center v Lenartu je pravkar prejela veliko izbiro dekorativnega blaga po ugodni ceni.

Priporoča se kolektiv

Veličastna proslava ob dnevu žena

(Nadaljevanje s 4. strani)

no in mater. Za tem je nastopil ženski pevski zbor, ki je zapel tri pesmi. Z prvo pesem so poslušaci sprejeli z velikim navdušenjem, najbolj pa jih je razgibala zadnja pesem, ki jo je zbor zapel štiriglasno. Z velikim aplavzom so obiskovalci dali priznanje ne samo pevkam, ampak tudi pevovodji tov. Nekrepu Milanu. Cudili so se, da mu je uspelo v tako kratkem času zbor tako disciplinirati. Sledil je vsaki njegovi kretnji, zato je zvenel precizno in sočno in kar je najvažnejše, pianissimi so bili čisti in ubrani. To uspe le redko kateremu zboru na podeželju. Tov. Nekrep bo lahko z izkušnjami in znanjem, ki ga ima, ter z glasovi v zboru, ki so zelo dobri, pripeljal zbor na tako stopnjo, da bo lahko koncertiral tudi drugod.

Med deklamatorji je obiskovalce najbolj navdušila učenka 8. razreda Marica Kurnik. Doživeto in z velikim občutkom je deklamirala pesem Elizabete Spes »Mati domovina«. Posebno prese-

nečenje pa je poslušavcem pripravil zabavni kvintet, ki je bil tudi pred kratkim ustanovljen v okviru KUD-a. Precizno in ubrano je spremljal pet učenk iz višjih razredov, ki so zapele pesem iz filma »En dan življenja«, vmes pa je tudi sam zaigral nekaj poskočnih. Tako se je v enournem programu zvrstilo niz točk, s katerimi so bili ljudje zelo zadovoljni. Mnogi so govorili, da tako dobre proslave že dolgo ni bilo. Na splošno je opaziti, da je zadnje čase sodelovanje med organizacijami in društvi v kraju mnogo boljše in rezultati tega so že vidni. Mnogo pa je k temu pripomogel tudi KUD, ki si je v tej sezoni zadal lep plan dela in kar je glavno, aktivno je začel delati klub ljubiteljev glasbene umetnosti. Po proslavi so bile najzaslužnejše žene pogoščene in pozno v noč se je v dvorani razlegala narodna in partizanska pesem. Mnogim je bila ta proslava veliko doživetje, ki ga ne bodo nikoli pozabili.

Lubanjšek Anica
Cerkvenjak

Podružabljanje gozdne

proizvodnje

(Nadaljevanje)

Mnogo je bilo doslej primerov nenamenske in negospodarne potrošnje lesa, tudi visokovrednih sortimentov, predvsem listavcev za kurjavo. Akcija gospodarske organizacije za zamenjavo gozdnih sortimentov za drva in premog je pokazala precejšnje količine, ki so se izgubljale iz rentabilne in pravilne potrošnje sortimentov za industrijsko predelavo.

Kooperativna dejavnost gospodarskih organizacij napram zasebnemu proizvajalcu je doslej bila bolj kampanjska in ločena po dejavnostih. Uspehi teh

akcij so bili različni, vendar v celoti še vedno nezadovoljivi. Dosedanje izkušnje so pokazale, da je bolje preiti na kompleksno takozvano gospodarsko kooperacijo. Podružabljanje celotne zasebne proizvodnje naj bi bil cilj tega procesa. Taka oblika kooperacije bo za oba partnerja bolj zanimiva in pestra, bolj življenska.

Kmet-zadružnik naj bo polnopraven član svoje zadržne gospodarske organizacije. Pri upravljanju celotnega svojega kot združnega gospodarstva bo trajno sodeloval. Pogodbeno dolgoročno sodelovanje bo imelo trdnjše kalkulacije in finančno-proizvodne načrte. Gospodarjenje v posameznih kmetijskih dejavnostih bo možno kompleksno načrtovati in izvajati, česar pri razdrobljeni kmetijski kot gozdni proizvodnji ni možno izvesti.

Uradni dnevi

Sedež Občinskega ljudskega odbora Lenart: ponedeljek, sreda, petek.

Pozimi: od 1. oktobra do 31. marca od 7. do 14. ure.

Poleti: od 1. aprila do 30. septembra od 6. do 13. ure.

Isti uradni dnevi in krajevni uradih Lenart, Gradišče, Cerkvenjak, Voličina in Benedikt.

Krajevni urad Jurovski dol: torek, četrtek, sobota.

V ZADRUGI LENART LANI
879 MILIJONOV

(Nadaljevanje s 1. str.)

meravajo začeti z večjo proizvodnjo vrtnin, kakor so peteršilj, korenček in čebula. Te pridelke bi zmelili in jih posušene izvažali. Po tem blagu je na zunanem trgu veliko povpraševanje. Tovarna začimb v Portorožu je pripravljena montirati potrebne sušilnice. Pri gradnji ceste do gradu v Drvanji, kjer bodo stanovali delavci, bo lenarska zadruga pomagala s prevozi v višini 300 traktorskih ur.

ODKUPNE CENE KMETIJSKIH PRIDELKOV IN ŽIVINE PRI KMETIJSKIH ZADRUGAH LENART IN ZGORNJA ŠCAVNICA

Vrsta	Kvaliteta	Starost do mesecev	Teža nad kg		Klavnost v %		Cena					
			L.	Šč.	L.	Šč.	Prosto	Prem.	Pogod.	L.	Šč.	L.
ŽIVINA												
Junci mlajši	I. a	18	420	420	55	55	225	225	25	25	250	250
Junice mlajše	I. a	18	390	400	55	55	225	225	25	25	250	250
Junci mlajši	I.	18	420	420	55	55	210	215	20	20	230	233
Junice mlajše	I.	18	380	400	55	55	210	215	20	20	230	233
Junci starejši	I.	36	470	500	54	54	190	190	20	20	210	210
Junice starejši	I.	36	420	420	54	54	190	190	20	20	210	210
Junci mlajši	II.	18	300	350	52	52	180	180	20	20	200	200
Junice mlajše	II.	18	250	300	52	52	180	180	20	20	200	200
Junci starejši	II.	36	350	350	52	52	170	170	20	20	190	190
Junice starejši	II.	36	300	350	52	52	170	170	20	20	190	190
Voli	II.		550	550	50	52	170	180				
Voli	III.		550	550	45	45-50	150	160				
Krave	II.		350	350	50	50	150	160				
Voli	IV.		—	550	—	40-45	—	120				
Krave	III.		350	350	45	45	125	125				
Krave	IV.		—	350	40	40	100	100				
Krave	V.		350	350	40	40	80	80				
PRASIČI:												
Bacon beli	I.		80-96	80-95	—	—	260	260	20	20	280	280
Bacon beli	II.		80-95	80-95	—	—	260	250	20	20	280	270
Prima mes.	II.		96-110	96-110	—	—	260	240	20	20	280	260
Prima mes.	I.		—	80-95	—	—	—	230	—	—	250	—
Prima mes.	III.		111-125	111-125	—	—	250	250	20	20	270	270
Mesni iznad			125-180	125-180	—	—	250	250	20	20	270	270
Mesnati izpod			80	80	—	—	250	250	—	—	—	—
TELETA:												
Teleta	I.		nad 90	90	—	—	275	275	—	—	—	—
Teleta	II.		70-90	70-90	—	—	250	250	—	—	—	—
Teleta — zasilni			—	70-90	—	—	—	—	—	—	—	—
zakol												
Ovce Zg Ščavnica												

Odbitki: KZ Zg. Ščavnica: pri goveji živini se odbije od 6 — 7 %, pri teletih 2 % in pri prašičih 3 %.
KZ Lenart: Odteljaji pri normalni sitosti živine je za govedo najmanj 6 %, za prašiče 2 %. Pri prenehranjenosti živine je odteljati odobno odbiti še po dogovoru za govedo do 4 %, za prašiče 3 %.

Vrsta — sorta	Kvaliteta	Debelina v mm	Cena za kg	
			L.	Šč.
KMETIJSKI PRIDELKI:				
Jabolka vse vrste čista, zdrava	I. a	65	—	65
Jabolka vse vrste, čista, zdrava	I.	60	—	60
Jabolka vse vrste, čista, zdrava	II.	50	—	—
Jabolka vse vrste, čista, zdrava	III.	40	—	25
Jabolka zdrava, vseh vrst	II.	—	—	35
Fižol: cipro, suh, čist in zdrav	I.	—	—	180
Fižol prepelničar čist in zdrav	I.	—	—	150
Fižol enobarvni	I.	—	—	130
Fižol mešani	—	—	—	100
Zitarice: pšenica, rž suha, čista,	I.	—	—	50
ječmen, oves suh in čist,	I.	—	—	40
Koruza suha, čista	I.	—	—	50
Oljarice: bučnice cele b. olja v %	17 š. s.	—	—	120
Golice b. olja v %	37	—	—	260
Luščene b. olja v %	28.5	—	—	200
Sončnice dom. cele olja v %	13	—	—	40
Sončnice rus. son. olja v %	20	—	—	60
Repica son. olja v %	23	—	—	70
Seno, detelja, otava, franko hlev	—	—	—	20
Slama in šar	—	—	—	10
Krompir jedilni sortni, odg. deb.	—	—	—	25
Gobe suhe, bele	—	—	—	5.000
Cebula bela	—	—	—	80
Cesen	—	—	—	200
Orehi zdravi	—	—	—	170
Zelje — glave	—	—	—	30
Repa bela	—	—	—	10
Jabolčnik sladke	—	—	—	45 lit.
Jajca	—	—	—	20 kom. 20
Svinjske kože	I.	—	—	210
Svinjske kože	II.	—	—	160

Opomba KZ Lenart: Kože vse vrste po ceniku od Koteksa Ljubljana
Divjačina vse vrste po ceniku od Vajda Čakovca
Opomba KZ Zg. Ščavnica: Navedene cene veljajo za pšenico z največ 2 % primesi, rž največ 2 %, ječmen in oves z največ 2 % primesi in koruza z največ 14 % vlage.

Cena jajc bo še verjetno padla.

OPOMBA UREDNIŠTVA: Za morebitne spremembe cen v času do naslednje objave uredništvo ne jamči, ker se cene gibljejo glede na ponudbo in povpraševanje.

Avto Fiat-Zastava 600 v brezhibnem stanju prodam. Ogled ob nedeljah dopoldne v Lenartu, Ptujška cesta 53.

BREZ ELEKTRIČNEGA MOTORJA V KMETIJSTVU NI USPEHA

Človeške roke so postale predragocene, da bi jih uporabljali za nerazumno delo. Zato napreden gospodar vpreže umetnega delavca — električni motor povsod, kjer mu ta lahko dela hitreje, bolje in ceneje.

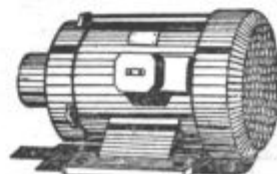
ELEKTROMOTOR : DELAVEC = 25 : 1000 = 1 : 40

ELKO ČRPALNI AGREGAT

prilavi v eni uri toliko vode, kakor delavec ves dan, a porabi komaj eno kilovatno uro. Električna za to črpanje nas stane petindvajset, delavec tisoč dinarjev. Električni motor dela hitreje in štiridesetkrat ceneje.

Zahtevajte tudi Vi naše prospekte in ponudbe.

ELEKTROKOVINA MARIBOR

IZ KRAJA v kraj

Tokrat pa nas je pot zares popeljala v Zgornjo Ščavnico, kjer smo zabeležili nekaj zanimivosti. Prihodnjic pa se bomo podali v Voličino.

Zadruga Zgornja Ščavnica — Velka se pretežno ukvarja z živinorejo, sadjarstvom in vinogradništvom. Vse te dejavnosti pospešuje v lastni proizvodnji in v kooperaciji. V obeh primerih dosega lepe uspehe. Proizvodni uspehi bi bili še znatno večji, če bi zadruga razpolagala z večjimi kmetijskimi površinami in z večjo mehanizacijo. Odtod tudi v zadnjem času

RAZGOVORI O ZDRUŽITVI EKONOMSKE ENOTE VELKA Z ZADRUGO ZGORNJA ŠČAVNICA

V zadrugi Zgornja Ščavnica računajo, da bo še v tem letu prišlo do združitve obrata Agrokombinata Maribor na Velki. Ta obrat ima raztresena zemljišča na območju ščavniške zadruga in kot tak nima posebne perspektive. Nima pogojev, da bi kot obrat Agrokombinata Maribor intenzivno in smotrno gospodaril na tem območju, ki je zelo od rok, saj je oddaljen od Maribora skoraj 30 km. Ob sedanjem stanju, ko zadruga Ščavnica in obrat na Velki vsak po svoje gospodarita, čeprav sta neločljivo povezana, nastajajo veliki stroški. Vzemimo samo primer traktorskih uslug. Ker je mnogo površin obrata Velka na območju ščavniške zadruga, pride do večkrat nepotrebnih premikov kmetijskih strojev, ki občutno podražijo proizvodnjo. Na tem območju gre seveda tudi za enotno politiko pri socializaciji vasi, ki pa je ne moreta dobro izvajati dve sorazmerno majhni kmetijski enoti. V Ščavnici celo predlagajo, da bi se priključila njihova zadruga k Agrokombinatu Maribor. Če bi to bilo smotrno in perspektivno, pa preпустimo v razmišljanje in odločanje odgovornim organom. V bistvu gre za to, da se na ščavniškem območju uredi proizvodnja, ki je pogoj za hitrejši napredek tega območja. Temu cilju pa je potrebno prilagoditi oblike proizvodnje.

OBSEŽNI NAČRTI ZA RAZŠIRITEV PROIZVODNJE

V zadrugi Zgornja Ščavnica — Velka imajo obsežne in daleko

sežne načrte, ki naj bi v prihodnjih letih bistveno vplivali na obseg in značaj kmetijske proizvodnje na tem območju.

Izdelali so načrt proizvodnje za prihodnjih 20 let. Med drugim predvidevajo, da bi se naj dolina Ščavnice, ki obsega Dražen vrh in obronke Rožengrunta usmerila v živinorejsko proizvodnjo. Na tem območju naj bi se zgradili goveji hlevi za 3 tisoč glav krav molznic. Prav tako predvidevajo izgradnjo farme za rejo 6 tisoč prašičev — bekonov. Računajo nadalje, da bi v prihodnjih letih uredili dolino Zic, ki se povezujejo z žitensko in gasterajsko dolino, z žerjavsko dolino in z obronki Zg. Ročice. Tudi tukaj naj bi se proizvodnja usmerila v živinorejo. Predvidevajo gradnjo hlevov s kapaciteto za 2 tisoč krav molznic in 5 tisoč prašičev — bekonov. V sklopu te proizvodne enote nameravajo urediti predelovalnico mleka za proizvodnjo sira in masla. Posneto mleko, ki bi ga ob tem dobili, pa bi uporabljali kot krmino za prašiče. Proizvodnja v teh velikih objektih bo docela mehanizirana, tako, da bo tudi delovna storilnost na primerni višini. Farma v Lenartu za 5 tisoč glav bebi-bif bo potrebovala teleta, zato so se v Ščavnici odločili za vzrejo krav. Vedo tudi, da mleka ne bodo mogli plasirati na mariborski trg, ker bo ta oskrbovan z mlekom iz Agrokombinata, zato ga bodo sami potrošili za prašičjerejo. Sir in maslo, ki ga bodo proizvajali, pa bodo z lahkoto plasirali na trgu.

Tudi v sadjarstvu imajo v Ščavnici velike načrte. Na gričih Ploderšnice, Sladkega vrha, Trat, Zgornje Velke in Dražen vrha nameravajo urediti intenzivne sadjarske komplekse. V ta namen bodo zgradili tudi potrebne objekte za uskladiščenje sadja in nabavili potrebno mehanizacijo. Letos in prihodnje leto nameravajo začeti z obnovami v Dražen vrhu vse do Zgornje Velke, da bi povezali obstoječe sadovnjake obrata Zg. Velka.

Načrti so vsekakor smeli. Uresničiti jih bo moč le s skupnimi močmi, ki so, kakor kaže, v bodoči večji kmetijski zadrugi.

KULTURNI IN LOVSKI DOM

Ce pridete v Zgornjo Ščavnico boste lahko kaj hitro opazili razliko med cerkvijo in kulturnim domom. Kulturni dom, če sploh lahko zasluži to ime, se stiska kot neboljenček ob cesti za Ščavnico, medtem ko cerkev lepo urejena kraljuje nad okolico. V redu, potrebno je, da se cerkev, kot zgodovinski spomenik urejuje, toda potem ne smemo pozabiti na kulturni dom, ki je skrajno nepriljubljen in neprimeren za večje kulturne prireditve, ker je tesen in zastarel. V Ščavnici se nekateri kulturni delavci

trudijo, kako bi z majhnimi sredstvi dom čimprej usposobili za njegovo večjo družbeno in kulturno funkcijo. Obstoječa stavba kulturnega doma v sedanjem stanju vsekakor sodi med najslabše v občini, čeprav bi v kraju potrebovali dom, ki bi bil tudi odraz ekonomskega stanja tega kraja, ki pa je dokaj močno. V Ščavnici niso čakali. Kar sami so začeli z zbiranjem sredstev. Nekaj se jih je že nabralo. Računajo pa, da bodo letos dobili vsaj 500 tisoč din sredstev

iz krajevnega samoprispevka. V načrtu imajo poglobitev odra v dvorani, razširitev dvorane za meter in podaljšanje za nekaj metrov, tako, da bi pridobili precej novega prostora. Urediti nameravajo tudi garderobe. Sedaj si belijo lase s tem, kje dobiti sredstva za plačilo načrtov, saj bi s temi sredstvi lahko mnogo storili pri preureditvi kulturnega doma.

V zadnjem času tudi razmišljajo o gradnji lovskega doma. Precej sredstev že imajo, tudi lesa so nekaj nabrali. Lovci so se zavezali, da so pripravljani pri gradnji pomagati s prostovoljnimi delom. V lovskega doma nameravajo urediti večjo sobo za sestanke in družabne prireditve, majhen bife in nekaj prenočišč. Glede na bližnjo Avstrijo in na italijanske goste — lovce se bo ta gradnja vsekakor izplačala.

100 LETNICA SOLE IN NJENI PROSTORI

Prihodnje leto bodo v Zgornji Ščavnici slavili 100-letnico šole. Leta 1864 se je v tem kraju prvič začelo z rednim poukom, ki je bil sprva sicer še v nemškem in

Zgornja Ščavnica

slovenskem jeziku. Po zaslugi nekega organista, ki je slabo obvladal nemški jezik, se je vedno bolj uveljavljala slovenščina. Med ustanovitelji šole v Zg. Ščavnici so bili Polič, Kukovec, Senekovič, Suman, Bauman, Ludvik Zajfrid, Divjak, Sernc, Golob in Lubčina. Zanimivo je, da je šola obiskovala ob njenem začetku 135 otrok, danes pa jih obiskuje 381. Šolski zgradbi sta dotrajali, zlasti to velja za drugo šolo, ki je bila grajena 1911. leta. Zunanost šol je dobesedno odbijajoča. Zato jih bo potrebno vsaj prebeliti. Zaenkrat jim sredstva tega ne dopuščajo. Resno pa računajo, da bodo prihodnje leto dobili toliko sredstev, da bodo uredili fasade in da bo tako 100-letnica šole tembolj sve-

čano proslavljena. O 100-letnici ščavniške šole bomo še poročali.

Pisma bralcev

Spet se oglašam iz Makedonije. Nestrpnost čakam vsaki drugi ponedeljek, ko mi kurir prinese »Novice«. Malokdaj jih utegnem od kraja prebrati, ker jih moram dati drugim tovarišem, ki jih prav tako težko čakajo. Z menoj so tovariši iz Benedikta, Cerkvenjaka, Gradišča, Voličine, Jurovskega dola in Zg. Ščavnice. Posebno privlačna je zadnja stran »Novic« na kateri vedno znova spoznavamo naše kraje. Zanima me kaj je s prosvetnim društvom v Benediktu, o katerem zadnji čas nič ne pišete. Mi v armadi se ukvarjamo z različnimi dejavnostmi. Slovenci smo ustanovili celo svoj pevski zbor, ki se je že večkrat uspešno predstavil v Kavadarcih, kjer služimo vojaški rok. Poleg tega se aktivno ukvarjamo tudi s športno dejavnostjo.

Vas pozdravlja

Franci Strmšek,
Kavadarci

Urejuje uredniški odbor: Ernest Sniđ, predsednik — Člani: Edo Zorko, Mirko Košmerl, Jelka Firbas in Tone Štefanec — Odgovorni urednik: Tone Štefanec — Uredništvo in uprava Lenart, Ptujška cesta 3-II — Izhaja stalno na 8. straneh drugi in četrti četrtek — Letna naročnina 400 din, inozemstvo 800 din. — Tekoči račun pri NB Lenart št. 604-14-608-12 — Ime »Domače novice« — Tiska CP »Celjski tisk« Celje.